A

PP

lwn.

DATO' SERI MOHD KHIR TOYO

B

MAHKAMAH TINGGI MALAYA, SHAH ALAM
MOHTARUDIN BAKI H
[PERBICARAAN JENAYAH NO: 46-3-2010]
27 DISEMBER 2011

C ***PROSEDUR JENAYAH:*** *Saksi - Kebolehpercayaan - Sama ada saksi merupakan rakan sejenayah - Sama ada keterangan saksi konsisten dan "credible" - Sama ada percanggahan dalam keterangan dijelaskan - Sama ada keterangan saksi boleh diterima*

D ***UNDANG-UNDANG JENAYAH:*** *Kanun Keseksaan - Seksyen 165 - Penjawat awam dituduh memperolehi hartanah dengan balasan yang diketahui tidak mencukupi - Tertuduh memegang jawatan Menteri Besar Selangor - Sama ada kedudukan disalahgunakan - Sama ada menurut harga pasaran - Sama ada penjual mempunyai hubungan kepentingan perniagaan dengan tugas rasmi tertuduh - Sama ada intipati pertuduhan*
E *dibuktikan - Sama ada tertuduh berjaya menimbulkan keraguan munasabah*

UNDANG-UNDANG JENAYAH: *Akta Pencegahan Rasuah 1997 - Seksyen 36 - Pelucuthakkan hartanah - Sama ada perkataan "shall" di*
F *dalam s. 36(1) mandatori - Sama ada hartanah perlu dilucuthakkan*

Tertuduh, seorang penjawat awam iaitu Menteri Besar Selangor pada masa itu, dituduh memperolehi hartanah daripada seorang yang bernama Shamsudin bin Hayroni ('SP2') dengan balasan yang
G diketahui oleh tertuduh sebagai tidak mencukupi, satu kesalahan yang boleh dihukum di bawah s. 165 Kanun Keseksaan. Tertuduh didakwa mengetahui bahawa SP2 mempunyai hubungan dengan tugas rasminya sebagai Menteri Besar Selangor. Intipati pertuduhan yang perlu dibuktikan adalah bahawa: (i) tertuduh
H adalah seorang penjawat awam pada tarikh pertuduhan; (ii) tertuduh memperolehi hartanah yang menjadi perkara pertuduhan dengan balasan yang diketahui oleh tertuduh sebagai tidak mencukupi; dan (iii) tertuduh mengetahui bahawa SP2 mempunyai hubungan kepentingan perniagaan dengan urusan kerja rasmi
I tertuduh sebagai penjawat awam. Tertuduh, dalam keterangannya,

tidak menafikan bahawa dia telah melawat hartanah tersebut dan diberitahu mengenai harga sebenar hartanah tersebut. Walaubagaimanapun tertuduh menghujah bahawa tanda aras balasan adalah mengikut harga pasaran dan beliau telah membeli hartanah tersebut mengikut harga pasaran.

Diputuskan (mensabitkan tertuduh dan menjatuhkan hukuman penjara 12 bulan dan melucuthak hartanah tersebut kepada kerajaan):

(1) Keterangan SP2 mengenai hubungan kepentingan perniagaan syarikat-syarikat beliau adalah disokong dengan keterangan dokumentar. Keterangan-keterangan dokumentar tersebut membuktikan bahawa SP2 melalui kepentingan beliau di dalam beberapa syarikat mempunyai hubungan kepentingan perniagaan dengan urusan kerja rasmi tertuduh sebagai penjawat awam. (perenggan 31 & 32)

(2) SP2 bukan accomplice/*particeps criminis*. Jika pun SP2 adalah seorang accomplice, keterangannya cukup konsisten serta disokong pada fakta material oleh SP1, SP3 dan ekshibit-ekshibit dokumentar P12, P23A dan P15A. Dengan itu, keterangan SP2 adalah "credible" serta selamat diterima. Walaupun terdapat percanggahan dalam kenyataan SP2 kepada SPRM dan kenyataannya di mahkamah, SP2 telah memberikan penerangan yang merupakan "reasonable explanations". Pembelaan juga tidak membuat permohonan "impeachment proceedings" dan dengan itu tidak ada alasan untuk menolak keterangan SP2. (perenggan 34-40).

(3) Tanda aras (bench mark) nilai hartanah tersebut bukan harga pasaran tetapi harga belian yang dibayar oleh SP2. Tertuduh juga mengetahui tentang harga belian yang dibayar oleh SP2. Pembelaan "harga pasaran" hanya akan menimbulkan keraguan yang munasabah jika tertuduh tidak melawat hartanah tersebut dan tidak tahu harga yang diminta oleh SP1, pemilik asal hartanah tersebut. (perenggan 50)

(4) Tidak ada sebab untuk keterangan SP3, kontraktor yang dilantik untuk kerja-kerja ubahsuai rumah tertuduh, ditolak walaupun tertuduh mendakwa terdapat pergaduhan di antara beliau dengan SP3 kerana SP3 mengambil keluar barangan

berharga dari rumah tersebut. Tidak ada sebarang soalan mengenai SP3 membawa keluar barang berharga dari rumah tersebut kerana tidak mendapat bayaran daripada tertuduh dan juga tidak ada laporan polis dibuat. Demeanour SP3 semasa memberi keterangan adalah "consistent and unshaken". (perenggan 51, 53, & 56)

(5) Dari fakta yang telah dibuktikan, dari awal lagi tertuduh berminat dan merancang untuk memiliki hartanah tersebut dan adalah jelas tertuduh yang memegang jawatan tertinggi Eksekutif Negeri ketika itu telah menyalahgunakan kedudukan beliau. Atas penelitian segala keterangan "as a whole" di atas pertimbangan maksima, jelas bahawa pembelaan gagal menimbulkan keraguan munasabah ke atas kes pendakwaan dan tertuduh didapati bersalah dan kesalahannya disabitkan seperti pertuduhan. (perenggan 57 & 61)

(6) Selain daripada itu berikutan s. 2 dan s. 36 Akta Pencegahan Rasuah 1997, memandangkan perkataan "shall" di dalam s. 36(1) Akta adalah mandatori ke atas mahkamah, hartanah tersebut dilucuthak kepada kerajaan setakat mana hak tertuduh terhadapnya. (perenggan 68)

Kes-kes yang dirujuk:

Attan Abdul Ghani v. PP [1969] 1 LNS 12 HC ***(refd)***

Ng Kok Lian & Anor v. PP [1983] 2 CLJ 247; [1983] CLJ (Rep) 293 FC ***(refd)***

PP v. Rosman Abdul Wahab [2006] 4 CLJ 615 HC ***(refd)***

R v. Baskerville [1916] 2 KB 658 ***(refd)***

Surentheran Selvaraja v. PP [2005] 2 CLJ 264 CA ***(refd)***

YAM Pg Indera Wijaya Pg Dr Hj Ismail Pg Hj Damit v. PP [2011] 5 MLJ 667 ***(refd)***

Perundangan yang dirujuk:

Anti-Corruption Act 1997, ss. 2, 36(1)
Criminal Procedure Code, ss. 173A, 294
Penal Code, s. 165

Sumber-sumber yang dirujuk:

Bryan A Garner, *Black's Law Dictionary*, edisi kelapan, ms 326
Dr Sir Hari Singh Gour, *The Penal Law of India*, edisi kesebelas (updated) Vol II, 2006, perenggan 9, ms 1551

Bagi pihak pendakwaan - Abdul Wahab Mohamad TPR
Bagi pihak tertuduh - T/n Athimulan & Co

Dilaporkan oleh S Barathi

PENGHAKIMAN

Mohtarudin Baki H:

[1] Pertuduhan:

> Bahawa kamu pada 29 Mei 2007 di kediaman rasmi Menteri Besar Selangor, Jalan Permata 7/1, Seksyen 7, Shah Alam, di dalam Negeri Selangor Darul Ehsan, sebagai seorang penjawat awam iaitu Menteri Besar Kerajaan Negeri Selangor Darul Ehsan, telah mendapat untuk diri kamu dan isteri kamu, Zahrah binti Kechik (650216-08-5432), suatu barang yang berharga dengan suatu balasan yang kamu ketahui tidak mencukupi iaitu dua lot tanah dan sebuah rumah yang terletak di alamat No. 8 & 10, Jalan Suasa 7/11, Shah Alam, Selangor Darul Ehsan, daripada Ditamas Sdn. Bhd. melalui Shamsudin bin Hayroni, Pengarah Ditamas Sdn. Bhd., dengan harga RM3.5 juta sedangkan hartanah tersebut telah dibeli oleh Ditamas Sdn. Bhd. pada Disember 2004 dengan harga RM6.5 juta, yang mana kamu mengetahui bahawa Shamsudin bin Hayroni mempunyai hubungan dengan kerja-kerja rasmi kamu dan oleh yang demikian kamu telah melakukan satu kesalahan yang boleh dihukum di bawah Seksyen 165 Kanun Keseksaan.

[2] Seksyen 165 Kanun Keseksaan:

> 165. Whoever, being a public servant, accept or obtains, or agrees to accept or attempts to obtain, for himself or for any other person, any valuable thing, without consideration, or for a consideration which he knows to be inadequate, from any person whom he knows to have been, or to be, or to likely to be concerned in any proceeding or business transacted, or about to be transacted, by such public servant, or having any connection with the official functions of himself or of any public servant to whom he is subordinate, or from any person whom he knows to be interested in or related to the person so concerned, shall be punished with imprisonment for a term which may extend to two years or with fine or with both.
>
> **Illustrations**
>
> (a) A, a Judge, hires a house of Z, who has a case pending before him. It is agreed that A shall pay fifty ringgit a month, the house being such that, if the bargain were made in good faith, A would be required to pay two hundred ringgit a month. A obtained a valuable thing from Z without adequate consideration.

A (b) A, a Judge, buys of Z, who has a cause pending A's Court, Government promissory notes at a discount, when they are selling in the market at a premium. A has obtained a valuable thing from Z without adequate consideration.

B (c) Z's brother is apprehended and taken before A, a Magistrate, on a charge of perjury. A sells to Z shares in a bank at a premium, when they are selling in the market at a discount. Z pays for the shares accordingly. The money so obtained by A is a valuable thing obtained by him without adequate consideration.

C **Kes *Prima Facie***

[3] Intipati pertuduhan yang perlu dibuktikan:

(i) Tertuduh, Dato' Seri Mohd Khir bin Toyo adalah seorang penjawat awam pada tarikh pertuduhan.

D (ii) Tertuduh memperolehi (membeli) hartanah yang menjadi hal perkara pertuduhan iaitu satu barangan berharga daripada seorang bernama Shamsudin bin Hayroni dengan balasan (harga belian) yang diketahui oleh tertuduh sebagai tidak mencukupi (inadequate considerations).

E

(iii) Tertuduh mengetahui bahawa Shamsudin bin Hayroni tersebut mempunyai hubungan kepentingan perniagaan dengan urusan kerja rasmi tertuduh sebagai penjawat awam tersebut.

F **Penjawat Awam**

[4] Dari keterangan adalah jelas, tertuduh memegang jawatan Menteri Besar Selangor iaitu seorang penjawat awam ketika itu. Malah pihak pembelaan mengakui (conceded) fakta ini.

G **[5]** Tertuduh memperolehi (membeli) hartanah yang menjadi hal perkara pertuduhan iaitu satu barangan berharga daripada seorang bernama Shamsudin bin Hayroni dengan balasan (harga belian) yang diketahui oleh tertuduh sebagai tidak mencukupi (inadequate considerations).

H

Barangan Berharga

Hartanah yang menjadi hal perkara pertuduhan adalah tidak dipertikaikan malah jelas menunjukkan ianya barangan berharga (valuable thing).

I

[6] Menurut Buku *"The Penal Law of India"* oleh Dr Sir Hari Singh Gour, Edisi kesebelas (updated) Vol II, 2006 menyatakan di ms 1551 perenggan 9: A

> "Any valuable thing". The question whether a thing was or was not of values does not depend upon its market price. ... the question of consideration is also material, for it also tends to rebut the suspicion that otherwise attaches to a transaction, which may be inexplicable, otherwise than as a veiled gratification. A thing how much so ever valuable, may be purchased for its full value by a public servant no less than by anybody else. B C

Tanda Aras Balasan (Bench Mark)

Sama ada harga pasaran atau harga sebenar atas dasar "willing buyer and willing seller".

[7] Hujah peguambela bahawa tanda aras balasan adalah mengikut harga pasaran; peguam merujuk kepada "illustration" (a), (b) dan (c) di bawah s. 165 Kanun Keseksaan, kesemuanya merujuk kepada harga pasaran. Saya menolak hujah ini. "Illustrations" bukanlah undang-undang. Ianya hanyalah membantu untuk memahami peruntukan undang-undang berkaitan, ianya tertakluk kepada fakta sesuatu kes itu. D E

[8] Saya merujuk kepada takrif balasan yang tidak mencukupi (inadequate consideration) di bawah *Black's Law Dictionary* edisi kelapan oleh Bryan A Garner, keluaran Thomson West; ms 326: F

> Inadequate consideration. Consideration that is not fair or reasonable under the circumstances of the agreement.

[9] Hujah peguambela terpelajar bahawa "harga belian RM3.5 juta adalah harga pasaran. Ini disokong oleh laporan Penilaian (eks. D70 & D71) oleh Tetuan Rahim & Co; dengan itu tidak timbul isu "inadequate consideration". Dengan hormat saya menolak hujah ini sebagai tidak bermerit. Alasan saya adalah seperti berikut: G H

Adalah jelas pada pandangan saya, ianya bergantung kepada keadaan fakta sekeliling (circumstances) sesuatu kes itu. Di dalam kes di hadapan saya adalah jelas SP1 ingin menjual hartanah tersebut pada mulanya RM7 juta. Selepas tawar menawar SP1 menjual kepada SP2 dengan harga RM6.5 juta sebagai "willing buyer and willing seller". I

A **Keadaan Sekeliling (Circumstances)**

[10] Dari keterangan menunjukkan tertuduh sendiri tahu harga RM7 juta yang diminta oleh SP1. Tertuduh juga sedar ianya tidak mengikut harga pasaran dengan berkata "mahalnya" dan terus
B beredar dari situ. Fakta ini penting untuk menunjukkan "mental element" pengetahuan dan "circumstances" kes ini, bahawa harga yang diletakkan oleh SP1 adalah mahal iaitu RM7 juta. Ini bererti ianya di atas harga pasaran.

Keterangan

C

[11] Mukasurat 7 nota keterangan: SP1 (Tuan tanah asal) menyatakan:

> Dato' Sumadi ada bawa potential buyer iaitu Tertuduh dan isteri
D beliau pada bulan September 2004.
>
> Semasa Tertuduh dan isteri beliau datang mereka bertanya harga jualan. Saya katakan RM7 juta. Kemudian mereka kata terlalu mahal dan terus beredar. Tertuduh dan isteri hanya berada di situ sekejap sahaja 10 - 15 minit.
>
E
> Selang lebih kurang 2 bulan kemudian Dato' Sumadi datang bersama SP2. Selepas beberapa perbincangan, harga dipersetujui RM6.5 juta untuk hartanah tersebut.

Bayaran penuh (balasan) RM6.5 juta telah dibuat dan pindah milik
F dilakukan kepada Syarikat SP2 iaitu Ditamas Sdn Bhd.

[12] Mukasurat 21 nota keterangan: Semasa pemeriksaan balas

> Soalan: Setuju harga jualan tak seharusnya ikut government valuation or market price?
>
G
> Jawapan: Exactly, willing buyer and willing seller.

Dengan keterangan ini adalah jelas harga yang dipersetujui adalah "willing buyer and willing seller" iaitu RM6.5 juta.

H **[13]** Persoalan seterusnya adakah tertuduh mengetahui harga belian (balasan) yang dibayar oleh SP2 ialah RM6.5 juta.

I

Pengetahuan/knowledge

Di dalam kes *Surentheran Selvaraja v. PP* [2005] 2 CLJ 264 Mahkamah Rayuan memutuskan:

> ... In almost every case, proof of knowledge has to be by way of inference from the proven circumstances. One set of circumstances different from another. In any given case, whether knowledge is inferable depends on the particular circumstances of the case and a proper appreciation of them. We have to look at the particular circumstances of this case and assess them independently, without being influenced by what may have been decided in some other cases under a different set of circumstances.

[14] Dari keterangan SP2, jelas beliau mengenali tertuduh dan sebaliknya. Perbincangan telah berlaku di antara tertuduh, Dato' Sumadi, SP2, SP3 dan Dato' Karim. Menunjukkan keakraban mereka.

[15] Keterangan SP2 disokong oleh keterangan dokumentari:

(1) Eksibit P12: Surat bertarikh 18 Oktober 2000 ditandatangani oleh SP2 mewakili syarikat beliau Roniaga Sdn Bhd. Memohon untuk memajukan tanah kepunyaan Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor yang dipengerusikan oleh tertuduh selaku Menteri Besar Negeri Selangor.

    Terdapat catitan tertuduh di atas surat ini "Permohonan ini disokong dan harap tiada halangan". Permohonan ini telah diluluskan dan perjanjian usahasama ditandatangani pada 9 Mei 2002.

(2) Eksibit P28A: Surat yang bertarikh 18 Julai 2001, ditandatangani oleh SP2 memohon supaya syarikat beliau dilepaskan dari syarat memberi "Performance Bond". Terdapat catitan tertuduh di atas surat ini. "Saya setuju untuk dilepaskan dari Performance Bond".

(3) Eksibit P15A: Surat Permohonan dari Syarikat Roniaga Sdn Bhd yang ditandatangani oleh SP2 untuk perlanjutan masa. Permohonan ini akhirnya telah diluluskan oleh mesyuarat yang di pengerusikan oleh tertuduh sendiri.

Fakta-fakta ini menunjukkan tertuduh mengenali SP2 di dalam urusan rasmi dan peribadi beliau.

[16] Keterangan SP2 juga disokong oleh keterangan SP3 iaitu kontraktor yang menjalankan kerja-kerja ubahsuai rumah tersebut.

Mukasurat 29 Nota Keterangan. SP3 menyatakan:

- Sekitar Mac 2006 saya kenal Dato' Karim.
- Saya ada buat landscape taman rumah Dato' Karim di Bangi berkonsep Bali.
- Dia (Dato' Karim) beritahu tertuduh berminat konsep Bali rumah Dato' Karim.
- Dato' Karim suruh saya pergi ke rumah Tertuduh No. 8, Jalan Suasa, Shah Alam.
- Sampai di rumah tersebut saya bertemu tertuduh, isterinya, Dato' Shamsudin (SP2) dan Dato' Karim.

Mukasurat 30 Nota Keterangan.

- Saya diperkenalkan oleh Dato' Karim kepada tertuduh untuk tertuduh ubahsuai rumah No. 8 mengikut konsep Bali. Tertuduh yang maklumkan sendiri. Dia suruh ubah suai taman sekali.
- Perjumpaan tersebut lebih kurang tiga jam.
- Dalam perjumpaan itu yang paling banyak bercakap adalah tertuduh dan isteri.
- Impresi saya rumah tersebut adalah rumah tertuduh kerana tertuduh dan isteri yang banyak bercakap.
- Saya minta RM250,000 untuk mulakan kerja.
- Saya dibayar Mac atau April (2006) di kediaman rasmi oleh tertuduh.

[17] Dari keterangan tersebut di atas "irresistible inference" bahawa tertuduh tahu harga belian (balasan) yang dibayar oleh SP2 adalah RM6.5 juta untuk membeli hartanah tersebut. Ini berpandukan kepada:

(1) Tertuduh sendiri diberitahu oleh SP1 bahawa harga asal yang diminta ialah RM7 juta; tertuduh menjawab "mahal sangat". Fakta ini amat penting. Keadaan adalah berbeza jika tertuduh tidak melawat hartanah tersebut dan tidak mendapat tahu harga asal yang diminta RM7 juta.

(2) Keakraban hubungan tertuduh dengan SP2 adalah jelas, sudah pasti tertuduh bertanyakan kepada SP2 berapa harga sebenar yang dibayar setelah mengetahui harga asal yang diminta oleh tuan tanah (SP1) ialah RM7 juta. Ini adalah "reasonable expectation" berdasarkan kepada "circumstances" kes ini.

[18] Setelah memutuskan bahawa tertuduh tahu harga belian yang dibayar oleh SP2 ialah RM6.5 juta tertuduh ingin membeli hartanah yang sama dengan harga RM3.5 juta.

Dari keterangan SP2 di ms 67:

> Tertuduh menawarkan harga belian RM3.5 juta kepada SP2. "Saya tak setuju. Saya katakan (Counter propose) RM5 juta ke RM5.5 juta". SP2 meminta Jurunilai Berdaftar (SP10) memberi penilaian harga pasaran hartanah tersebut. SP10 melalui Ex. P23 menyokong harga pasaran RM5.5 juta. Seterusnya SP2 menyatakan: beliau terpaksa setuju dengan harga RM3.5 juta tersebut setelah berbincang dengan isteri beliau yang juga Pengarah Syarikat yang sama, memandangkan Syarikat-syarikat mereka banyak berurusan dengan Tertuduh.

[19] Dari keterangan SP3 yang dinyatakan di atas (ms 11 dan 12 alasan penghakiman saya) adalah jelas kerja-kerja ubahsuai diarahkan oleh tertuduh sendiri walaupun ketika itu hartanah tersebut masih belum berpindah milik kepada tertuduh. Ini menyokong fakta anggapan SP2 bahawa tertuduh akan membeli hartanah tersebut dari SP2 di masa hadapan. Ianya juga mengukuhkan bahawa tertuduh memang berminat dari awal terhadap hartanah tersebut, tetapi harganya mahal.

[20] Keterangan SP2 pula:

Mukasurat 62 Nota Keterangan.

> Selepas saya tahu Tertuduh berminat nak beli rumah tersebut, saya, Dato' Sumadi dan Tertuduh berbincang. Tertuduh suruh Dato' Sumadi beli. Dato' Sumadi kata bahawa beliau banyak komitmen.
>
> Tertuduh suruh saya beli. Fahaman saya Tertuduh suruh saya beli kerana dia minat rumah tersebut dan mungkin dia akan beli rumah itu daripada saya kemudian. Saya setuju apabila Tertuduh suruh saya beli.

A Mukasurat 110 Nota Keterangan.

Cross-examination last sentence:

> Saya pergi ke sana dengan Dato' Sumadi. Pada masa itu dia maklumkan Tertuduh ingin beli rumah tersebut.

B

Mukasurat 118 Nota Keterangan.

> Mahkamah: Apakah perkataan yang digunakan oleh Tertuduh apabila suruh kamu beli?

C

> Jawapan: Cakap mulut, body language boleh maksud suruh. "Din kau belilah". Saya lihat body language Tertuduh dan saya faham selaku ahli perniagaan.

Mukasurat 121 Nota Keterangan.

D

> Soalan: Bila secara khusus kamu tahu Tertuduh ingin beli rumah itu?
>
> Jawapan: Semasa perbincangan untuk renovation ... cara dia suruh dan mengkehendaki Nasir (SP3) buat renovation menggambarkan kepada saya bahawa itu rumah dia. Itu bukan fahaman dan anggapan lagi, saya berharapan besar dia akan beli balik.

E

[21] Di dalam kedudukan fakta sekeliling (circumstancials) yang dihuraikan di atas, adalah jelas RM3.5 juta adalah "not fair or reasonable in the circumstances". Keterangan SP2 bahawa beliau
F membeli hartanah tersebut dengan harga RM6.5 juta diikuti dengan beberapa bayaran ubahsuai. Tertuduh menawarkan RM3.5 juta tetapi ditolak oleh SP2 pada mulanya dan "counter proposed" RM5 juta kerana ingin memberi diskaun, memandangkan pertalian persahabatan perniagaan. SP2 telah meminta jurunilai SP10
G memberi nilaian RM5.5 juta (eks. P23 valuation report). Fakta ini menyokong bahawa SP2 tidak bersetuju dengan harga RM3.5 juta yang ditawarkan oleh tertuduh, tetapi tiada pilihan terpaksa akur dengan permintaan tertuduh.

H **[22]** Seterusnya hujah peguambela terpelajar bahawa harga pasaran RM3.5 juta adalah disebabkan rumah di atas hartanah tersebut sedang diubahsuai. Ianya hanya tinggal rangka sahaja. Sebab itu ianya berpatutan dengan harga RM3.5 juta. Saya menolak hujah ini. Dari keterangan adalah jelas tertuduh memang
I berminat terhadap hartanah tersebut dari awal lagi. Keterangan

SP2 dan SP3 adalah jelas tertuduh dan isteri yang memberi arahan kepada SP3 untuk mengubah suai hartanah tersebut (rumah dan taman) mengikut konsep "Bali". Setelah melihat dan tertarik dengan ubahsuai rumah Dato' Karim yang dilakukan oleh SP3. Malah Dato' Karim yang memperkenalkan SP3 dengan tertuduh. Dato' Karim adalah Setiausaha Politik kepada tertuduh ketika itu (rujuk ms 65 nota keterangan. Tiada soalan balas, bererti fakta bahawa Dato' Karim adalah Setiausaha Politik tertuduh ketika itu diterima).

[23] Peguambela terpelajar seterusnya berhujah bahawa terdapat perjanjian ubahsuai eks. D19 bertarikh 5 Jun 2007 di antara tertuduh dengan SP3 untuk menunjukkan bahawa tertuduh hanya melantik SP3 selepas pembelian hartanah tersebut pada 29 Mei 2007 daripada SP2 (Ditamas Sdn Bhd).

[24] Perjanjian eks. D19 timbul semasa soal balas SP3 di ms 53 nota keterangan.

Mahkamah: Bagaimana D19 ini timbul?

Jawapan: Perjanjian ini berlaku kerana tuan rumah Ditamas ingin jual rumah kepada OKT. Dia perlukan quotation sebut harga. Dia suruh saya buat quotation D19 dengan harga sebanyak itu.

Soalan: Pada masa itu kamu buat?

Jawapan: Dia pada masa itu Menteri Besar. Saya takut. Bila dia suruh buat, saya buat.

[25] Di dalam pemeriksaan semula di ms 59 nota keterangan:

Pemeriksaan Semula

D19 dirujukkan kepada saksi.

Perjanjian D19 ini terjadi semasa OKT ingin buat perjanjian dengan Ditamas Sdn Bhd dan dia nak quotation harga sebagai formality kepada kerajaan.

Dia suruh saya buat satu formality kepada OKT. OKT suruh letakkan RM600,000 tersebut.

Semasa D19 dibuat, anggaran kasar bayaran yang telah dibayar adalah lebih kurang RM4 juta. Selepas D19 ini dibuat, baki bayaran yang masih diterima adalah RM2 juta lebih.

[26] Adalah jelas dari perjelasan SP3 bahawa eks. D19 dibuat atas permintaan tertuduh dan tertuduh sendiri meminta harga RM600,000 diletakkan. Di ms 60 nota keterangan SP3 jelas menyatakan sebelum eks. D19 dibuat lebih kurang RM4 juta telah dibayar. Selepas eks. D19 dibuat SP3 menerima lebih kurang RM2 juta.

[27] Seterusnya di ms yang sama SP3 menyatakan "Surat ini saya yang sediakan. Permintaan untuk sediakan eks. D19 berlaku di rumah No. 8. Semasa eks. D19 disediakan Dato' Shamsudin (SP2) tidak lagi membekalkan wang kepada saya".

[28] Keterangan SP3 disoalbalas dengan panjang lebar bermula dengan En Athimulan kemudian oleh En Kamarul Hisham dan disambung semula oleh En Athimulan.

[29] Ianya bermula dari ms 34 hingga 59 nota keterangan. Saya melihat 'demeanour' SP3 dan meneliti keterangan beliau dengan terperinci. Saya dapati keterangan SP3 adalah "consistent" dari awal hingga akhir. Adalah jelas SP3 diperkenalkan oleh Dato' Karim kepada SP2, tertuduh dan isteri beliau. Di mana tertuduh dan isteri beliau yang memberi arahan untuk mengubahsuai dari mula hingga akhir. Saya tiada sebab untuk menolak keterangan SP3 dan mendapati keterangan SP3 adalah "credible".

[30] Saya menolak hujah bahawa SP3 dilantik oleh SP2 terlebih dahulu, kemudian apabila tertuduh membeli hartanah tersebut beliau bersetuju untuk meneruskan khidmat SP3 dan memasuki perjanjian D19. Ini berdasarkan kepada fakta bahawa SP2 tidak mengenali SP3. Mereka hanya diperkenalkan oleh Dato' Karim, iaitu Setiausaha Politik tertuduh. Keterangan SP3 adalah jelas dan tidak dipertikaikan bahawa SP3 telah membuat ubahsuai rumah Dato' Karim di Bangi. Tertuduh telah melihatnya dan berkenan. Fakta ini menyokong bahawa SP3 diminta oleh tertuduh untuk mengubahsuai hartanah yang menjadi hal perkara dari awal lagi dan penerangan SP3 mengenai D19 adalah lebih konsisten dan credible.

[31] Intipati ke 3: Tertuduh mengetahui bahawa Shamsudin Hayroni (SP2) mempunyai hubungan kepentingan perniagaan dengan urusan kerja rasmi tertuduh sebagai penjawat awam.

Keterangan SP2 mengenai hubungan kepentingan perniagaan syarikat-syarikat beliau adalah disokong dengan keterangan dokumentari.

(1) Eksibit P12 bertarikh 18 Oktober 2000 ditandatangani oleh SP2 iaitu Surat Permohonan Syarikat Roniaga Sdn Bhd di mana SP2 mempunyai kepentingan, memohon untuk memajukan tanah kepunyaan Perbadanan Kemajuan Negeri Selangor yang di pengerusikan oleh tertuduh. Terdapat catatan tertuduh di atas surat tersebut (P12) "Permohonan ini disokong dan harap tiada halangan". Akhirnya permohonan ini telah diluluskan dan perjanjian usahasama ditandatangani pada 9 Mei 2002.

(2) Eksibit P28A. Surat permohonan SP2 untuk dilepaskan dari syarat "Performance Bond" bertarikh 18 Julai 2001. Di atas surat ini dicamkan sebagai minit tertuduh ... "Saya setuju untuk dilepaskan dari Performance Bond".

(3) Eksibit P15A. Surat permohonan perlanjutan masa Syarikat Roniaga Sdn Bhd yang ditandatangani oleh SP2 telah diluluskan oleh mesyuarat yang dipengerusikan oleh tertuduh sendiri.

[32] Dengan keterangan di atas adalah dibuktikan bahawa SP2 melalui kepentingan beliau di dalam beberapa syarikat mempunyai hubungan kepentingan perniagaan dengan urusan kerja rasmi tertuduh sebagai penjawat awam.

Credibility SP2: Adakah SP2 Seorang *Particeps Criminis*

[33] The mere fact that SP2 was charged earlier on together with the accused does not render him as an accomplice.

Rujuk kes *Ng Kok Lian & Anor v. PP* [1983] 2 CLJ 247; [1983] CLJ (Rep) 293 keputusan oleh Mahkamah Persekutuan ketika itu:

> ... (2) Thus in every case when the issue is raised that a witness is an accomplice the court must study the evidence and make necessary finding. There can be no rule of law of evidence that a witness is automatically an accomplice just because of his *actus reus*.

[34] Saya dapati SP2 bukan accomplice/*particeps criminis*. Dari keterangan jelas beliau beranggapan akan dapat semula wang beliau RM6.5 juta berserta dengan RM1.5 juta sebahagian dari kos ubahsuai. (Rujuk ms 561 nota keterangan).

Bila ubahsuai tertuduh yang arahkan SP3, dia akan beli dari saya satu ketika nanti, saya 'presume' RM1.5 juta akan dibayar semasa jual beli tersebut.

Oleh kerana tertuduh mohon penjualan RM3.5 juta, saya tak setuju dan saya katakan (Counter propose) RM5 juta - RM5.5 juta, kerana ingin beri potongan harga sedikit dan mengambilkira harga tanah dan kos renovation saya.

[35] SP2 terpaksa bersetuju dengan harga RM3.5 juta tersebut setelah berunding dengan isteri beliau yang juga merupakan Pengarah Syarikat, memandangkan Syarikat mereka banyak berurusan dengan tertuduh.

[36] Jika pun SP2 adalah seorang "accomplice" saya telah meneliti demeanour beliau semasa memberi keterangan di hadapan saya. Keterangan beliau cukup konsisten serta disokong pada fakta material oleh SP1, SP3 dan dokumentari eks. P12, P23A dan P15A. Saya dapati keterangan SP2 adalah "credible" serta selamat (safe) diterima.

[37] Di dalam kes *R v. Baskerville* [1916] 2 KB 658:

> We hold that evidence in corroboration must be independent testimony which affects the accused by connecting or tending to connect him with the crime.

[38] Di dalam kes *Attan bin Abdul Ghani v. PP* [1969] 1 LNS 12:

> (1) It is not necessary that there should be independent confirmation of every material circumstances in the sense that the independent evidence in the case, ...
>
> ... the weight of such corroborative evidence which is necessary depend on the particular facts and circumstances of the case.

Contradictions

[39] Beberapa pernyataan telah diberi oleh SP2 kepada SPRM dan ianya bercanggah dengan apa yang dikatakan oleh SP2 di dalam mahkamah. Statements yang dikatakan telah diberi kepada

SPRM tidak dikemukakan kepada mahkamah. Walaubagaimanapun SP2 telah diminta memberi penjelasan tentang percanggahan tersebut. Menurut SP2 semasa siasatan SPRM, tertuduh memberi keyakinan kepada SP2 bahawa tertuduh akan uruskan dan tiada pertuduhan akan dikenakan. Apabila akhirnya beliau didakwa menyebabkan SP2 hilang keyakinan. Apabila ditawarkan penarikan pertuduhan dengan syarat beliau perlu menjadi saksi pendakwaan beliau bersetuju dan memberi keterangan sebenar di mahkamah.

[40] Penerangan yang diberi adalah "reasonable explanations". Pembelaan tidak membuat permohonan "impeachment proceedings". Saya tidak ada sebab untuk menolak keterangan SP2.

[41] Di dalam kes *PP v. Rosman Abdul Wahab* [2007] 2 MLJ 688, YA Hakim Mahkamah Tinggi (ketika itu) Low Hop Bing memutuskan:

> Held:
>
> (2) SP9's evidence had to be considered in its entirety and not in isolation. While there appeared to be discrepancy or contradiction pertaining to the so-called loan and/or the repayment thereof, the discrepancy or contradiction had been concisely clarified and explicitly explained under re-examination. The truth was that the payments as stated in the charges were not loans nor had the accused effected any repayment at all. (see para 36).
>
> (5) The word "consideration" has not been defined in the Penal Code. Reference may thus be made to its ordinary, natural, popular meaning as found in a dictionary.
>
> (see also *Baharudin bin Ahmad v. Public Prosecutor* [2010] 7 MLJ 577.)

[42] Berdasarkan kepada alasan di atas, berpandukan kepada penilaian maksima, setelah mempertimbangkan kedudukan keseluruhan keterangan "as a whole; not in isolation" saya memutuskan kes *prima facie* telah berjaya dibuktikan melampaui tahap keraguan yang munasabah seperti pertuduhan.

Pembelaan

[43] Tidak menafikan telah melawat hartanah tersebut pada 2004 bersama Dato' Sumadi dan diberitahu oleh SP1 harga yang diletakkan ialah RM7 juta. Tertuduh (SB1) berkata "mahalnya" dan beredar dari situ.

A – Tertuduh tidak berminat dengan rekabentuk rumah tersebut.

– Menafikan perjumpaan diantara Dato' Karim, SP2, SP3 dengan beliau dan isteri pada 2006 untuk ubahsuai rumah dan taman hartanah tersebut.

B – Menafikan beliau tahu harga RM6.5 juta dibayar oleh SP2.

– Akui jumpa SP3 di rumah Dato' Karim. Suka senibina ubahsuai yang dibuat oleh SP3 untuk rumah Dato' Karim.

C – Setuju bahawa SP2 minta harga jualan RM5 juta, tetapi tertuduh perlu dapat harga pasaran dari Jurunilai Hartanah di mana kemudiannya pihak bank beliau memberitahu nilai pasaran adalah RM3.5 juta. Ini bersesuaian dengan keadaan rumah yang sedang diubahsuai iaitu hanya ada rangka
D (structure) sahaja. SP2 setuju jual dengan harga RM3.5 juta.

– Menafikan perjumpaan antara beliau (tertuduh) dan isteri dengan Dato' Karim, SP2 dan SP3 dan memberi arahan ubahsuai kepada SP3 terhadap rumah tersebut.

E – Setelah membeli hartanah tersebut daripada SP2, tertuduh telah melantik SP3 untuk meneruskan kerja-kerja ubahsuai dengan memasuki perjanjian eks. D19.

[44] Adalah menjadi undang-undang mantap (trite law), kes
F pembelaan perlu diuji dengan kes pendakwaan, terutamanya dengan keterangan saksi bebas SP3. Mukasurat 29 nota keterangan. SP3 menyatakan:

– Sekitar Mac 2006 saya kenal Dato' Karim.

G – Saya ada buat landscape taman rumah Dato' Karim di Bangi berkonsep Bali.

– Dia (Dato' Karim) beritahu tertuduh berminat konsep Bali rumah Dato' Karim.

H – Dato' Karim suruh saya pergi ke rumah tertuduh No. 8, Jalan Suasa, Shah Alam.

– Sampai di rumah tersebut saya bertemu tertuduh, isterinya, Dato' Shamsudin (SP2) dan Dato' Karim.

I

– Tertuduh dan isteri beliau yang banyak bercakap dan memberi arahan ubahsuai. A

[45] Adalah jelas tertuduh berminat terhadap hartanah tersebut dari mula lagi. Tertuduh yang mengupah SP3 untuk kerja-kerja ubahsuai hartanah tersebut dengan itu tidak timbul "rumah tinggal rangka sahaja". B

[46] Dari keterangan SB1 bahawa beliau tidak setuju dengan harga jualan RM5 juta dan meminta pihak bank beliau melalui Jurunilai SB4 dari Tetuan Rahim & Co memberi harga pasaran; di mana kemudiannya memberi nilai pasaran RM3.5 juta. C

[47] Sebaliknya dari keterangan SP2 beliau tidak setuju dengan harga yang diminta oleh tertuduh iaitu RM3.5 juta dan telah meminta Jurunilai (SP10) dari Tetuan Trans Asia untuk memberi nilai pasaran iaitu RM5.5 juta. D

[48] Dari keterangan yang bercanggah ini, tidak ada sebab dinyatakan kenapa SP2 yang membeli hartanah itu dengan harga RM6.5 juta ditambah pula dengan bayaran ubahsuai bersetuju menjualnya dengan harga RM3.5 juta. Hanya satu soalan balas terhadap SP2 mengenai perkara ini di ms 143 nota keterangan, iaitu "to cut losses" di mana telah dinafikan oleh SP2; tetapi tiada keterangan SP2 menghadapi masalah kewangan ketika itu. E

[49] Selain dari tertuduh (SB1) pembelaan juga memanggil SB2, Puan Hasnah iaitu pembantu peribadi tertuduh selaku Menteri Besar Selangor ketika itu. Saksi ini hanya memberitahu sistem kerja di pejabat Menteri Besar ketika itu. Sebaliknya saksi ini mengenali SP2 dan mengesahkan SP2 pernah datang berjumpa tertuduh sekali atau dua kali disepanjang ingatan beliau. Saksi ini juga mengesahkan eks. P12 dan eks. P28A iaitu surat daripada SP2 yang tiada cop tanda akuan terima, berkemungkinan SP2 hantar secara kediri (personally) semasa berjumpa secara temujanji dengan tertuduh. F G

[50] Pembelaan juga memanggil SB3 dan SB4 merupakan dua Jurunilai Hartanah yang berkenaan untuk menunjukkan harga pasaran. Saya telah memutuskan tanda aras (bench mark) bukan harga pasaran tetapi harga belian yang dibayar oleh SP2. Sebagai "willing buyer" and "willing seller". Saya juga memutuskan sebagai penemuan fakta, harga yang mahal ini diketahui oleh tertuduh sendiri. H I

Pembelaan "harga pasaran" yang dikemukakan hanya akan menimbulkan keraguan yang munasabah jika tertuduh tidak melawat hartanah tersebut dan tidak tahu harga yang diminta oleh SP1. Manakala pengemukaan eks. D19 pula bertentangan dengan keterangan SP3 sendiri dan juga keterangan SP2 (rujuk para. 25 di atas). Tiada keterangan menunjukkan SP2 mengenali SP3 sebaliknya menurut SP3 beliau diperkenalkan kepada tertuduh oleh Dato' Karim, iaitu Setiausaha Politik tertuduh ketika itu. Sebagai penemuan fakta saya memutuskan bahawa SP3 dilantik oleh tertuduh dari awal lagi untuk kerja-kerja ubahsuai hartanah yang menjadi hal perkara.

"Credibility" SP3

[51] Saya tidak ada sebab untuk menolak keterangan SP3 walaupun dikatakan oleh tertuduh (SB1) terdapat pergaduhan di antara beliau dengan SP3, di mana SP3 telah mengambil keluar barangan berharga dari rumah tersebut kerana keengganan tertuduh membayar bayaran RM200,000 sehingga tertuduh menukar "power gate".

[52] Malangnya di dalam pemeriksaan balas SP3 dari ms 34 hingga ms 59 nota keterangan; hanya satu soalan ditanya (ms 43) mengenai perselisihan antara SP3 dan tertuduh tentang kerja-kerja ubahsuai yang kecil tidak disiapkan.

Soalan: Memang kamu ada perselisihan dengan tertuduh mengenai bayaran yang sebabkan kamu tak habiskan kerja-kerja itu?

Jawapan: Rumah itu siap. Cuma detailing sikit-sikit yang belum saya siapkan. Memang ada sedikit perselisihan faham dengan tertuduh sebab itu tidak siapkan kerja-kerja kecil itu.

[53] Tidak ada sebarang soalan mengenai SP3 membawa keluar barang berharga dari rumah tersebut kerana tidak mendapat bayaran dari tertuduh. Tiada laporan polis dibuat.

[54] Adalah jelas kegagalan menyoal balas SP3 mengenai perbuatan SP3 mengambil keluar barangan berharga dari rumah tersebut untuk menunjukkan pergaduhan besar adalah "afterthought".

[55] Selain dari itu adalah diakui oleh SP3 pada ketika itu beliau seorang muflis. Dari segi undang-undang tidak menyatakan keterangan saksi muflis tidak boleh diterima atau tidak boleh memberi keterangan di dalam perbicaraan jenayah.

[56] Saya melihat demeanour SP3 semasa memberi keterangan dan saya dapati keterangan beliau adalah "consistent and unshaken".

[57] Setelah meneliti segala keterangan "as a whole" di atas pertimbangan maksima (maximum evaluation) saya memutuskan bahawa pembelaan gagal menimbulkan sebarang keraguan munasabah ke atas kes pendakwaan. Tertuduh didapati bersalah dan kesalahannya disabitkan seperti pertuduhan.

Hukuman

[58] Setelah mendengar hujah-hujah meringan dan memberatkan hukuman, saya bersetuju "offence of this nature is a serious offence and demand serious consideration".

[59] Prinsip undang-undang mantap, apabila berlaku pertembungan antara *"Public Interest v. Private Interest"*, maka "public interest" perlu diberi keutamaan.

[60] "Deterrent" sentence adalah perlu untuk memberi mesej kepada penjawat awam bahawa mahkamah tidak bertolak ansur kesalahan seperti ini yang berbaur rasuah.

[61] Jelas dari fakta yang telah dibuktikan dari awal lagi tertuduh berminat dan merancang untuk memiliki hartanah tersebut dan adalah jelas tertuduh memegang jawatan tertinggi eksekutif negeri ketika itu telah menyalahgunakan kedudukan beliau.

[62] Saya merujuk satu kes Mahkamah Rayuan negara Brunei Darul Salam *YAM Pg Indera Wijaya Pg Dr Hj Ismail bin Pg Hj Damit v. PP* [2011] 5 MLJ 667; di mana diputuskan:

Held no. 3:

> Where a course of corrupt conduct by a man in high powerful public office, involving very large sums of money, was pursued over many years, punishment and deterrence must be the paramount considerations. The overall sentence of seven years jail on the corruption charges was neither wrong in principle nor manifestly excessive (see paras 109 & 127).

[63] Dari fakta juga jelas s. 173A KTJ, s. 294 KTJ dan denda adalah tidak sesuai di dalam kes-kes seperti ini.

[64] Dengan itu saya memutuskan hukuman penjara perlu dikenakan dan keseriusan kesalahan yang dilakukan oleh seseorang yang memegang jawatan eksekutif tertinggi Kerajaan Negeri perlu diberi penekanan. Walaubagaimanapun saya telah memberi pertimbangan kepada faktor mitigasi yang dikemukakan.

[65] Dengan itu saya menjatuhkan hukuman penjara 12 bulan kuatkuasa dari tarikh jatuh hukum; iaitu separuh dari tempoh hukuman penjara maksima.

Perlucutan Hak

[66] Saya juga meneliti s. 2 dan s. 36 APR 1997 (Akta 575).

S. 2: offence under this Act includes prescribed offence.

Prescribed offence means: an offence punishable under s. 165 Penal Code.

Seksyen 36(1) APR 1997:

In any prosecution for an offence under this Act, the court shall make an order for the forfeiture of any property which is proved to be subject matter of the offence or to have been used in the commission of the offence where:

(a) An offence is proved against the accused.

[67] Perkataan yang digunakan the court shall make an order for the forfeiture of the property.

[68] Dengan itu saya tidak memerlukan penghujahan lanjut mengenai perkara ini. Perkataan "shall" adalah mandatori ke atas mahkamah. Dengan itu hartanah tersebut dilucuthak kepada kerajaan setakat mana hak tertuduh terhadapnya.